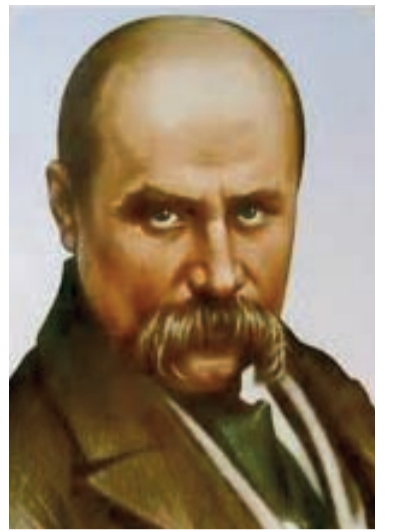

Український ВІСНИК

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXII. № 17-18 (вересень) 2015

«Червона калина, а
листя зелене...» –
співається у співанці.
Але тільки до зими,
до морозів...

Прочитайте:

- ❖ Виступ Президента Петра ПОРОШЕНКА з нагоди 24-ї річниці Незалежності України в Києві
- ❖ Фестиваль «На гостини в Негостину»
- ❖ Гуцульська етнічність» – українська
- ❖ Михайло Михайлюк – вельмиповажний 75-річник
- ❖ Дні міста Серету
- ❖ Культурний «детектив»
- ❖ Золоті руки
- ❖ Зустріч в Сереті. Після 60 років!

Виступ

Президента ПЕТРА ПОРОШЕНКА з нагоди 24-ї річниці Незалежності України в Києві

*Ми воїни. Не ледарі. Не лежні.
І наше діло – праведне й святе!
Бо хто за що, а ми – за незалежність.
Отож – нам так і важко через те.*

Дорогий Український народі!

Слова Ліни Костенко найбільш влучно передають напружену атмосферу, в якій ми зустрічаємо нинішній День Незалежності.

24 серпня з офіційної дати перетворюється в найбільше, головне свято країни.

Двадцять п'ятий рік Незалежності мусимо пройти, як по крихкому льоду. Маємо розуміти: найменший необережний крок може стати фатальним.

Війна за Незалежність все ще триває. І перемогти в ній можна лише поєднуючи оборонні зусилля, дипломатичний хист, політичну відповідальність. І – залізну витримку.

День Незалежності майже збігається з роковинами жахливої трагедії під Іловайськом, яка стала наслідком прямого вторгнення підрозділів російської армії на територію України.

Минув рік, але ця глибока рана не гоїться, біль – не минає.

Загалом же агресія з боку сусідньої держави забрала життя майже двох тисяч ста наших воїнів. Вічна пам'ять героям, які полягли в боях за вільну, незалежну Україну. І вічна їм слава!

Прошу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять українських воїнів і мирних громадян України, які загинули у війні, що розв'язав агресор. Повік не забудемо, і не пробачимо ніколи.

Шановні, високоповажні та дорогі українські воїни! І ті, хто зараз тут; і ті, хто в цю годину в окопах, на фронті.

Це свято, 24-та річниця Незалежності, стало можливим лише завдяки вам. Якби не ви, хронометр нашої новітньої історії ще минулого року міг би назавжди зупинитися на позначці «23».

210 тисяч людей прийшли на військову службу за шість черг мобілізації. З них 35 тисяч, тобто кожний шостий, – добровольці. 7320 військовослужбовців поранено.

Дев'ять тисяч солдатів і офіцерів, бійців добровольчих підрозділів і волонтерів отримали високі державні нагороди.

Двадцяти двом військовослужбовцям присвоєно високе звання Героя України.

Від імені Українського народу низько вклоняємося славетному Українському воїнству за те, що відстояло і захистило свободу громадян та Незалежність країни.

Шановні учасники маршу!

Зараз ви будете впевнено крокувати Хрещатиком. Демонструючи виправку, випромінюючи силу і звитягу, – ви вселите в мільйони співвітчизників ще більшу віру у боєздатність нашого війська, у його спроможність стримати орду.

Сьогодні марш проходить без техніки і зброї. Але ще позавчора в Чугуєві велику партію, найбільшу за всю історію України, танків, бронетранспортерів, БМП, автомобілів, гаубиць, зенітно-ракетних комплексів, артилерії ми відправили на передову.

До кінця ж поточного року поставимо до Збройних Сил України ще понад триста одиниць бронетехніки, чотири сотні автомобілів, 30 тисяч ракет та боєприпасів.

Наші війська день за днем вдосконалюються, демонструють вміння налагоджувати ефективну систему управління, підготовки та взаємодії. Результатом умілих дій українських підрозділів став нещодавній провал наступів ворога в районах Мар'їнки, Старогнатівки та інших та повернення під наш контроль стратегічно важливих висот. Коли треба, у відповідь негайно залучаємо артилерійські та інші підрозділи адекватної потужності для протидії противнику після повідомлення ОБСЄ.

За рік ми створили і зміцнили наше військо – хоча і далеко від бажаного ідеалу. За справу активно взявся волонтерський

десант, який фактично прийшов до влади в Міністерстві оборони разом з офіцерами і генералами і робить там справжню управлінську революцію.

Було би справедливо, якби цією площею разом з військовими пройшли і українські дипломати. Так, в МЗС працюють тихо, без пострілів, але вони дуже допомогли мені і Україні створити дієву міжнародну коаліцію на підтримку нашої держави.

Дякуючи зусиллям нашої армії та дипломатів, всього Українського народу, Росія не досягла мети. Україна й українці вистояли, витримали удар. Ми були, ми є і ми будемо. І хай ці мої слова загадають у далекому майбутті, коли святкуватимуть перші сто років Незалежності.

А от Новоросія – такий же міф, як у відомого письменника Толкієна, країна Мордор.

Військові звільнили більшу частину Донбасу. Ми захистили європейський вибір, і вже незабаром Угода про асоціацію з ЄС, залишилося ратифікувати лише двом країнам ЄС, всупереч протидії Москви, набуде чинності та буде виконуватися у повному обсязі.

Не змогла Росія зруйнувати і єдності міжнародної коаліції. А санкції тим часом завдали і завдають потужного удару російській економіці.

Чи означає все це, що ворог відмовився від ідеї прямого вторгнення чи наступу бойовиків вглиб України? Ні. Російське збройне угруповання поблизу нашого кордону на Сході сьогодні вже складає більше 50 тисяч осіб. На окупованих територіях також знаходиться більше 40 тисяч, в тому числі 9 тисяч кадрових військовослужбовців Збройних Сил Російської Федерації, які стоять на керівних посадах, тим самим формуючи підрозділи російської армії на наших територіях.

«Москва-воєнторг» поставив бойовикам до 500 танків, до 400 артилерійських систем, до 950 бойових броньованих машин. Лише за цей тиждень три великі колони перетнули наш кордон в напрямку Луганська, Донецька, Дебальцевого.

Чи є ця загроза невідворотною? Вже ні. Ворог знає, що ми готові дати відсіч, і ціна ескалації виявиться для Росії надто високою. Тому вона має й альтернативну стратегію – розхитати ситуацію всередині нашої країни, а Україну – розсварити з її ключовими партнерами, залишивши сам-на-сам з агресором.

Цьому плану, на жаль, підігрує дехто з українського політикуму. Це жодним чином не означає їхньої співпраці з Росією, і я не збираюся кидатися голослівними звинуваченнями.

Це відбувається не зі злого задуму, а в силу короткозорості чи безвідповідальності; через небажання чи нездатність в умовах передвиборчої лихоманки усвідомити наслідки своїх небезпечних ініціатив.

Що маю на увазі? Наприклад, спроби проголошувати походи або на Київ, або, навпаки, заклики до негайного переможного маршу на Москву; прагнення зірвати ухвалення змін до Конституції, або поховати Мінські угоди, включно з вимогою їхньої денонсації.

Зрештою, сіяння паніки, зневіри та депресії: «все пропало». Не пропало, дорогі мої! Але буде значно важче, якщо вести безвідповідальну політику; коли думати, лише як сподобатися - замість того, щоб рятувати людей та країну від смертельної небезпеки.

Нам потрібна консолідація. Хотів би ще раз повторити свій заклик до всіх політичних сил: «Один-єдиний національно-державний стяг цінніший за сотні партійних знамен».

(Продовження на 6 стор.)

Антонімія *гостина-негостина* навмисна у назві міжнародного фестивалю, що пройшов у цьому буковинському українському селі у 22-23 серпня у будинку культури імені Назарія Яремчука і на сцені просто неба, поблизу погруддя Тараса Шевченка.

Можна сказати, що ця антонімія вже стала для негостинців своєрідним «брендом», тим більше, що її відзначив і великий український поет Іван Драч, котрий кілька років тому побував у Негостині на роковинах Тараса Шевченка і був приємно вражений гостинністю місцевого люду та українським духом, таким живим у цьому селі.

Організатори фестивалю – Сучавська філія СУРУ на чолі з її головою Бориславом Петрашук – задумали подію у дводенному вимірі: прилюдне обговорення на тему «збереження українізму» серед нашого населення, організоване першого дня (23 серпня) у залі будинку культури і спектакль з участю хорових і танцювальних колективів, наших і закордонних, на сцені просто неба, у неділю, 23 серпня.

Тема збереження і зростання національної свідомості вельми важлива для українців Сучавщини, оскільки тут з кожним переписом населення українцями декларують себе все менше і менше людей. Зараз офіційна цифра українців у Сучавському повіті ледь перевищує 5700 осіб. Це викликане не примусовою денаціоналізацією, а тим, що все менше дітей вивчають у школі українську мову, отже підрастаючі покоління не знають рідної грамоти, не читають літератури і преси українською мовою, не чують божого слова рідною мовою, яка для них звучить малозрозумілою, майже як іноземна.

На мою думку, тривожне запитання про те, як «зберегти українство?» було поставлене організаторами надто абстрактно і надто «академічно». Борислав Петрашук запрошував на сцену до слова видатних представників української громади – Євсебія Фрасинюка, пані Марію Чубіку, Івана Лібера, Ярему Онищука та інших. І тут наче подіяв синдром трибуни, який збільшує відстань між промовцем і залом, оскільки з трибуни, як правило, говорять не тепло, від душі до душі, простими і проникливими словами, з трибуни виголошуються промови. Не скажу, що виступаючі не старалися викликати у присутніх позитивні емоції, але у залі люд був різний, було багато дівчорі, бо саме у той час у Негостині відбувалися двоє весіль, і дорослі були там гостями.

ФЕСТИВАЛЬ «НА ГОСТИНИ В НЕГОСТИНУ»

На мою думку, і не тільки мою, цей момент потребував інакшої підготовки, а саме запрошення до розмови насамперед

вчорашніх і теперішніх негостинських культурних активістів (були такі і в залі), які могли розповісти конкретно про те, як вони у темні роки комуністичного режиму зуміли зберегти у школі рідну мову, у будинку культури українську пісню, звичаї та обряди – словом, зуміли не занепасти духом.

А так, сумніваюся, що висловлені з трибуни повчання досягли своєї цілі.

Однак слід обізватися і похвально про ініціативу провладу Сучавської філії СУРУ і мати переконання, що це буде для нього повчальним уроком, що зв'язок між «верхами» і «низами» міцнітиме, якщо такі заходи будуть краще обдумані й організовані комітетом філії.

Друга частина міжнародного фестивалю – пісенна і танцювальна – заслугоує куди більше похвальних слів. Парадний хід запрошених колективів від будинку культури до сцени на толоці був барвистий і вельми показний, бо в ньому брали участь співаки і танцюристи з Негостини, Балківців, Серету, з гуцульських сучавських сіл, з Банату, Мараморощини, Ботошанського повіту, Тульчанського краю і з України. Сотні учасників, яким потрібно було визначити порядок виходу на сцену, часовий вимір виступів – словом

чітко запланувати всю режисуру спектаклю.

Спектакль тривав довго – кілька годин, до настання ночі. Бо і тут подіяла згадана вище антонімія – на фестиваль було запрошено багато формацій. Це можна зрозуміти – перший фестиваль, міжнародний, такого розмаху, організований Сучавською філією СУРУ – тож треба було показатися. Але такий розмах має і зворотний бік медалі – деяким колективам було обрізано час виступу на сцені, наприклад, тульчанським танцюристам, які були дуже огірчені.

Не перелічуватиму виступи, зроблю тільки висновок (він не тільки мій, але й знавців), що майбутнє у нашій художній самодіяльності належить, безперечно, молодим колективам, таким як балківський «Козачок», яким керує прекрасний фахівець Петро Шойман, як серетська «Коломийка» Зірки Янош, як негостинська формація, яку підготовляє Валентин Вледжа, як гурт молодих тульчанських танцюристів (заслуга в омолодженні артистичних колективів належить голові філії Дм. Черненку), як танцюристи з Ботошанського повіту під орудою голови філії Віктора Семчука та вмілих інструкторів, гурткам автентичного гуцульського пісенного фольклору, що виступали на негостинському фестивалі, або талановитим солістам, як, приміром, «Тріо Гринь» з Банату – батько, мати, дочка.

А колективам, членами яких є люди старшого віку (насамперед жінки) треба бути уважнішими у виборі репертуару, бо негоже, аби вони «признавалися» зі сцени «сама п'ю, сама гуляю», та і дороги для них надто довгі і надто трудні, що позначається на рівні виступів.

Розуміється, гарячі оплески і овації викликали і танцюристи з Вашківців (Чернівецька область) чернівецький молодий соліст Матвійчук та чернівецький дует (подружжя) Франк – Атодірес.

Вінцем спектаклю, коли вже поночіло, був вогненний танець із смолоскипами артистів з Черкас на чолі з козацьким отаманом Назаренком.

Мої міркування – це думки «із залу», а не критичні зауваження фахівця, їх саме так потрібно сприймати.

Михайло МИХАЙЛЮК
Фото Яреми Онищука

ВУЙКО ВІКТОР, МІТІКА І Я

Це трапилося рівно 45 років тому!

Хто такий вуйко Віктор? Це Віктор Козубаш, він був першим братом моєї покійної мами Катерина Курилюк (з дому Мазуряк) і щороку робив стину (овечу кошару), буди дуже добрим бачем. До нього приходили купувати бриндзу з багатьох місцевостей.

А хто Мітіка? Це мій первий брат, наші мами були сестри. На жаль, і моя мама, і він вже давно покинули цей світ. Вуйко Віктор так само. Мітіка, тобто Дмитро Василюк, був викладачем математики у Серетському ліцеї «Лацку Воде». Він навчився математики від викладачки Валентини Яричевської. Вона не виходила на пенсію, щоб на її місце після закінчення факультету прийшов Дмитро Василюк.

Але повернемося 45 років назад. У мене дома майстри робили тин, і тут моя мама каже, щоб я подався до кошари (стини), де старший чабан був Віктор, мій вуйко. Маючи на увазі, що кошара знаходилася у селі Гура Солчі, а це значило переходити річку Сучаву коло села Данила на так званім місці «під глиною» (звідки така назва? Ніхто не знає!), мама сказала, щоб я взяв з собою і Мітіку та наказала, щоби на полудень я був з бриндзою дома, бо майстрів треба нагодувати.

Ми мали при собі якісь грошики...

Дійшли ми до Гура Солчі, повернули до склепу (магазину), а там натрапили на вуйка Віктора. Того року (1970) вийшла була горілка під назвою «Каїсата» (абрикозівка), так що я та Мітіка взяли півлітра «каїсати», щоб почистувати нашого вуйка. Він дуже зрадів і хвалився усім своїми внуками.

Ми на трьох «роздушили» «каїсату» та рушили до кошари взяти бриндзи. Вуйко Віктор також купив півлітри «каїсати», щоб і він міг нас почистувати. Ми дійшли до кошари, але вуйко сказав, що зварить мамалигу, а після цього нарубав свіжого овечого сиру, розбив кулаком кілька головок цибулі, придбав сіль, розкоркував пляшку з «каїсатою» та почав пригощати.

Я забув про те, що казала мама. Забув про майстрів... Ми добре «натащилися», видуддили «каїсату», та вже надвечір дійшли додому! Покійна моя мама мене добре вилаяла та обіцяла, що Віктора зовсім «згризе».

Десь на другу чи третю днину вуйко Віктор минав попри нашу хату. Тут мама, побачивши його, почала лаяти: ти старику, дав пити хлопцям, шляк би тебе трафив! Ти зовсім здурів? Де був твій розум, коли наливав їм «каїсати»?

Вуйко терпів, скільки терпів, та нарешті не витримав: «Мой Нука (так кликали мою покійну маму), та це ж мої внуки, як я міг їм «рефувати»?

Відтоді минуло 45 років! Мій менший брат Джелу тоді мав 11 років, а нині хоче ремонтувати тин, тому що він залишився, дякувати Святому Богу, з тих, про яких тут написав. Тому рік і Мітіка, мій первий брат, відійшов у вічність...

Скільки разів я відвідую мою милу Марицейку (нині я «відданий» у Великій Марицеї) цей тин нагадує ті часи.

Люди – це тільки маленькі краплини роси...

Микола КУРИЮЛК

Сторічна негостинська вуйна Вікторія

Кожна людина має свою долю. Найкращий подарунок від Бога це життя, і кожний з нас хотів би прожити якнайдовше. Одні живуть менше, другі більше, а одні дохнуть до 100 років, може і понад...

В Негостині 7.07.2015 вуйна Вікторія Гарасимюк відсвяткувала 100 літ з своєю сім'єю. Велика утіха була тої днини в її родині. Але така подія не могла пройти непомітно. До неї прийшла вся родина, сусіди і вокальний гурток «Негостинські голоси», примар Василе Урсаке і його заступник Іван Федюк. Нас зустріли члени сім'ї і повели до хати, де чекала вуйна Вікторія, одягнена в гарнім українським народнім костюмі, яка не показувала, що сповнила 100

67 років (він прожив 93 роки). Вони побралися 1936 року в тяжкі часи, перейшли через дві світові війни, через голод в 1947р., працювали більше на полі, кутали худобу, збудували хату. В них одна дочка Віоріка, котра вийшла заміж за Івана Маланчука. Мають двох дітей, хлопця і дівчину. Це Анджел і Отілія, і в них діти. Вуйна Вікторія вийшла з хати з палицею, її підтримали внуки, вона ще ходить помаленько, пізнає свою сім'ю, котру дуже любить. Ми заспівали й інші українські пісні: «Літа минають», «Ой за гори кам'яної голуби літають».

років. Усміхнулася до нас здивована, не вірилося їй, що так багато гостей прийшло. Ми повінчували її здоров'ям, поцілували її змучені руки, обдарували квітами і заспівали На многая літ по-українськи, бо вона тільки так розуміє краще, нарobili фотографій, щоби залишилися на пам'ять.

Вуйна Вікторія Гарасимюк прожила з своїм чоловіком Василем

Казка століття довга, і можна багато сказати, але важливо, що ціла місцева організація Союзу Українців Румунії, все село Негостина радується, що можна святкувати таку подію, бажає їй багато здоров'я, прожити і далі, скільки Бог хоче, з своєю сім'єю.

«На многая літа!»
Феліція ГРИГОРАШ

Фото авторки

Зустріч в Сереті

ПІСЛЯ 60 РОКІВ!

Бувші учні Серетської педагогічної школи, випуск 1955 року, зустрілися після 60 років від закінчення навчання. Тому 10 років вони також зустрічалися, але цього разу їх було мало. Одні відійшли у вічність, інші дуже хворі...

Організатором був учитель Танасій Яворинчук, а викладач Дмитро Шведуняк попросив мене написати про зустріч.

На початку зустрічі згадали своїх викладачів. На жаль, всі вони відійшли у вічність.

Їх було два класи, а усіх учнів було 50.

Після закінчення школи одні з них пішли викладати аж у Дельту Дунаю: Дмитро Шведуняк, Іван Білик (який там скоро помер), Раду Калинчук, Василь Андрюк, Драгош Джуранюк та Магдалена Дучук (які там і одружилися), Наталія Кера, Ілля Юрчук, Юрій Букачук, Юрій Подюк, Тодер Боднарюк, Танасій Яворинчук.

За короткий час майже усі повернулися на Буковину, окрім тих двох, що одружилися та Тодера Боднарюка.

Але були і такі, що здобули вищу освіту, слід згадати їх: Іван Робчук, славіст, філолог, Іван Ребошапка, унів. проф., фольклорист.

Стали викладачами: Юрій Лукан,

Віктор Григорчук, Тимофій Маковей, Іван Григораш, Юрій Подюк, Дмитро Шведуняк.

Стали офіцерами Ілля Фрасинюк та Іван Григораш.

Даю слово випускникам.

Олена Горюк: «Велике свято сьогодні для нас. Над нами були ангели і нам пощастило у житті».

Іван Григораш: «Вітаю усіх! Може, Бог нам дасть здоров'я, щоб зустрілися ще багато разів. Я дуже добре пам'ятаю наші юні роки, і навіть знаю, що мене навчила танцювати Олена Горюк. У житті мені не дуже повелось, з першою дружиною розійшовся, а друга померла. Я старався не забути українську мову. Чужі не дуже люблять тих, що забувають свою мову».

Віктор Григораш: «Я дуже радий, що дійшов побачити моїх бувших однокласників. Хоч я не дуже здоровий, але постарався вас побачити».

Танасій Яворинчук: «Я постарався зорганізувати цю зустріч і дякую колегам, які змогли приїхати».

Тимофій Маковей (або як йому казали приятелі – Тімошка): «Я хочу подякувати моєму другу Дмитру Шведуняку за те, що повідомив мене про цю зустріч. Я

радий, що побачив місто Серет. Про наших викладачів тільки добрі слова та хай їм буде земля пером та пухом!».

Юрій Букачук: «Я з тих, що поїхали у Дельту Дунаю, у Тульчу, куди приїхав у ... тенісках. Один із моїх учнів сказав, що хоче стати пекарем, тому що він ще не наївся ніколи хліба!»

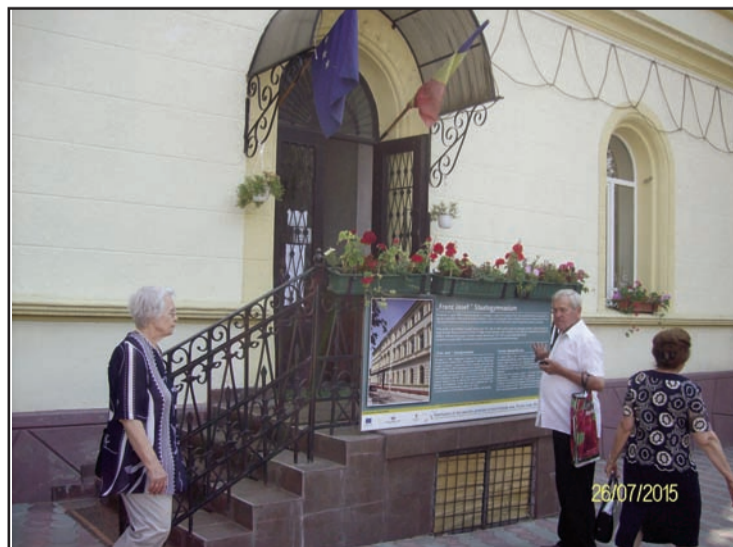
Марія Сесерман: «Я дуже схвилювана цією зустріччю. Хочу, щоб ми зустрічалися щороку аж до того часу, коли приїдуть останні два, щоб могли випити кілька крапель вина».

Дмитро Шведуняк: «Хочу нагадати тих, що покинули нас назавжди. Я теж був короткий час у Дельті Дунаю. Закінчив консерваторію, до виходу на пенсію викладав музику у школах громади Дарманешти».

На жаль, тільки два випускники говорили українською мовою: Іван Григораш та Віктор Григорчук.

Микола КУРИЛЮК

Фото автор

ВИСТУП

Надзвичайного і Повноважного Посла України в Румунії Теофіла Бауера на офіцій- ному прийнятті 15 вересня 2015 року

*Вельмишановні колеги-представники дипкорпусу,
Doamnelor și domnilor,
Шановні представники української громади,
Пані та панове!*

Двадцять п'ятий рік Незалежності Україна зустрічає за особливих політичних, економічних та військових обставин – війна за Незалежність все ще триває.

За неї узимку 2014 року полягли герої Небесної сотні.

За неї вже півтора року гинуть українські воїни та мирні громадяни.

Але, незважаючи на відкриті військові дії на сході України, спроби загострення ситуації в окремих містах півдня нашої держави, інспіровані Російською Федерацією, Україна відбулась як держава!

Тимчасова окупація Росією Автономної Республіки Крим, системне порушення прав людини на півострові та спровокована Москвою війна у східних частинах Донецької і Луганської областей лише додатково консолідували український народ.

Українці відбулись як політична нація!

Сьогодні ситуація поступово стабілізується.

Наш народ не приймає і не прийме ідей сепаратизму та фашизму, які активно поширюють провокатори з російських спецслужб.

Ідея так званої «федералізації» України, нав'язана Москвою, належить до цієї ж категорії спеціальних розробок.

Фундаментальною позицією нової влади в Україні є захист усіх демократичних прав і свобод людини, розвитку справжнього діалогу національного порозуміння в країні та надання всім співвітчизникам вичерпних і реальних можливостей місцевого самоврядування.

Європейський вибір України – це серце нашого національного ідеалу.

Це все написано в Угоді про політичну асоціацію та зону вільної торгівлі з Європейським Союзом.

Цей документ має вирішальне значення для майбутнього України.

Маємо юридичну систему для здійснення реформ та дуже серйозну підтримку з боку Євросоюзу в їх забезпеченні.

Я з приємністю констатую, що у цей складний для України час Румунія демонструє зразок добросусідської підтримки нашої незалежності, територіальної цілісності та суверенітету.

І за все це ми дуже вдячні всім – президенту, парламенту, уряду, політикам, представникам засобів масової інформації і румунському соціуму в цілому.

Саме це, на мою думку, має стати об'єктивним підґрунтям для нового етапу добросусідських відносин, що базуватимуться на європейських підходах і цінностях.

Слава Україні!

Дякую!

На заході були присутні:

1. Радник президента Румунії з питань зовнішньої політики, колишній Міністр закордонних справ Румунії, Л. Коменеску.

2. Державний секретар Міністерства закордонних справ Румунії із стратегічних питань Д.Іоніце.

3. Директор Румунської служби інформації М.Унгурану.

4. Нинішній сенатор, колишній голова Сенату Румунії, колишній Міністр закордонних справ Румунії, колишній посол Румунії в США М.Джоане.

5. Впливовий в Румунії політолог, колишній Міністр закордонних справ Румунії А.Северін.

6. Представники дипломатичного корпусу, акредитований в Бухаресті

7. Керівництво та лідери Союзу українців Румунії.

8. Представники румунського політичного класу.

9. Представники румунської громадськості.

10. Працівники ЗМІ.

Виступ

Президента ПЕТРА ПОРОШЕНКА з нагоди 24-ї річниці Незалежності України в Києві

(Продовження з 2 стор.)

Дорогі мої співвітчизники!

Для України не існує альтернативи мирному врегулюванню. Рівно, як і безальтернативними на даний час є Мінські домовленості, які підтримані і рішенням Радбезу ООН, і рішенням Ради Європейського Союзу, рішеннями всіх країн-членів нашої проукраїнської коаліції.

За час їхньої дії, з лютого, Росія на сьогоднішній день отримала можливість відчутти вплив санкцій, а ми – кількісно і якісно покращити і посилити нашу обороноздатність.

Ми за мир, але ми не пацифісти! Тому будемо нарощувати витрати на Збройні сили; збільшувати грошове забезпечення військовослужбовців, посилювати контрактну складову. Втім, пообіцяти скасування призову і відсутність нових хвиль мобілізації не може в принципі. Історія не знає таких прикладів.

Далі. Є обережні підстави вважати, що економіка пододала глибокий стрес, завданий війною. Бізнес адаптується, знаходить нові ринки на зміну повністю закритому для нас російському – економічну війну проти нас Росія теж не зупиняє, прагнучи нас виснажити.

Тим не менш, вже у найближчі місяці може відновитися економічне зростання. Це відбудеться лише завдяки відсутності воєнної ескалації.

Щодо індексації зарплат та пенсій. Ми спільно з Урядом шукаємо і знайдемо найближчим часом можливість провести її якомога раніше.

Будемо прискорювати реформи, насамперед в правоохоронних органах. Місяць, як нова поліція патрулює Київ, вчора вона запрацювала у Львові, завтра дає старт її роботі в Одесі, незабаром – буде Ужгород, Харків, Дніпропетровськ.

Завершується конкурсний набір детективів до Національного антикорупційного бюро.

Так само на конкурсній основі відбувається безпрецедентне очищення і оновлення прокуратури.

На виході – поправки до Конституції, які змінять судову систему в Україні.

За тиждень Верховна Рада, ймовірно, ухвалить в першому читанні конституційні зміни в частині децентралізації, коли лівова частина повноважень і лівова частина відповідальності перейде на місця, до територіальних громад і виконкомів.

Надзвичайний обов'язок влади на осінь – забезпечити чесні місцеві вибори, на яких громадяни дадуть заслужену оцінку всім політикам.

Дорогі співвітчизники!

Російська агресія стала каталізатором нашого об'єднання. Ми остаточно сформувалися як єдина українська політична нація. Нація, яка, говорячи словами відомого філософа-державника минулого століття В'ячеслава Липинського, «обіймає всі класи, мови, віри й племена Української землі», всіх її громадян.

Сьогодні ми сильніші, ніж учора.

Нас не можна поневолити чи зламати. Ми народжені вільними на своїй землі. І боронити її ми готові до кінця, чого б нам це не вартувало.

Вірю, що найважче відступає в минуле.

Дякую всім вам за витримку, за розуміння ситуації, за терпіння.

З Днем Незалежності!

Слава Збройним Силам України!

Слава Українському народу!

Україні – слава!

«ГУЦУЛЬСЬКА ЕТНІЧНІСТЬ» – УКРАЇНСЬКА

МОТТО:

«Тут, у гуцульських горах, як ніде інде, можна почути гомін віків і зачерпнути силу й віру в майбутнє, тут, у зелено-срібних водах озер і рік можна скупати й очистити не лише тіло, але й душу, та карпатським сонцем загриїти її...»
(Туристична інформація із журналу «Гуцулія».)

Гуцули – це етнографічна група українців, що живуть у так званій Гуцульщині – історико-етногеографічній частині України, що охоплює гірські райони Івано-Франківщини, Буковини та Закарпаття. Гуцули живуть і в Румунії, у південній частині Буковини та на Мараморощині.

Про гуцулів взагалі, про їхнє життя, про віру, мову, звичаї, обряди, художні таланти, завзятість, мудрість та інші якості дотепер, не тільки на Україні, але і в інших державах світу, включно в Румунії, написано дуже багато. В Румунії про гуцулів писали різні історики, науковці, дослідники, письменники та інші. Всі вони старалися, по можливості, писати об'єктивно про їх життя, походження тощо. Але про це писали і різні так звані знавці гуцульських справ. Всі ці псевдодослідники, історики та всякі інші у своїх роботах не завжди відображали дійсність і правдиві історичні факти, все залежало не від об'єктивності, а головно від суб'єктивності авторів, обізнання чи необізнання з життям гуцулів, а головно залежало від їх національних і політичних переконань, історичних полемік та ще багато інших факторів.

Не маю наміру обговорювати обширніше всі ці справи і погляди, все це належить увазі більше обізнаним особам – спеціалістам. Вирішив написати цю статтю у зв'язку з передачею телевізійного каналу TVR 2 „Cultura minorităților” маючи назву „Huțulii” (гуцули) від 10 серпня. Ця передача почалася гарно, мальовничими краєвидами буковинських гірських околиць, де живуть гуцули (у передачі сказано „etnia huțulă” («гуцульська етнічність»). Ведучий передачі говорив дуже похвально про їх життя, про звичаї, таланти, заняття тощо, не забувши згадати що і

він походить із цього роду, бо його предки були гуцулами. В той час на екрані телевізора можна було бачити різні види занять гуцулів, велику увагу будучи приділено скотарству – головно коням гуцульської породи, майстерності обробки дерева, металу, побутових речей із шкури і костей, ткацкву і т.д., але нічого про майстерність писанкарства, яке зробила гуцулів звісними у цілому світі.

Взагалі, передача добре все це представила, фільмовані місця, люди, їхні заняття були синхронізовані з коментарем. Під час передачі коментатор почав згадувати коротко історію «гуцульської етнічності», почавши від XVI-го століття, коли, сказав він, вони осілися у цих буковинських околицях. При цьому не забув згадати, що Михайл Емінеску вважав, що «гуцули (котрі?) є галузю вільних не колонізованих даків» („o ramură a dacilor liberi, necolonizați”) підкреслюючи те, що гуцули не є слов'яни, українці, що їх мова тільки схожа на українську («limba seamăla cu ucraîneana»)(!) та ще сказав навіть і те, що з антропологічної точки зору гуцули відрізняються від слов'ян(!). Не відомо, наскільки обізнаний коментатор цієї передачі у антропологічних знаннях, але це висловлення дуже нагадує теорії і «наукові дослідження» німецько-нацистських «спеціалістів», які пристрасно були захоплені такими справами і робили під час третього Райху на людях антропологічні дослідження.

Маючи на увазі і гуцульську мову, він згадує, мабуть, з певною метою, слово «бриндзя», яке є румунського походження і українське слово «порошниця». Але, в цілій передачі не чути української («гуцульської») мови, начебто люди не уміли або соромилися говорити нею, а також і українських пісень. Щоправда, під час передачі було чути (лишень оркестровано) тільки одну пісню – звісну «Huțulca din Brodina» яка, звичайно, рахується що є румунською.

Відносно ставлення гуцулів до своєї національності (етнічності), то коментатор повідомляє нас, що деякі із них кажуть, що вони українці, інші, що румуни, а деякі навіть, що руські („ruși”). Не знаю наскільки пан Касіян Балабашук (так називається коментатор) переконаний в тому, що казав, але ясно видно, що він під впливом ідей, висловлених і розповсюджених іншим «гуцулом», а саме Василем Маковеєм - головою Загального Союзу Асоціацій Гуцульської Етнічності в Румунії (președintele Uniunii Generale a Asociațiilor Etniei Huțule din România), який у своїй статті «Un punct de vedere» («Точка зору»), вміщеній у книжечці «Huțulii – o minoritate din Bucovina», Suceava 1998 („Гуцули – меншина у Буковині») стр.81-82, редактор Мугур Андронік.

Тепер дещо про пана Касіяна Балабашука, з яким я особисто не знайомий. Знаю, що по фаху він лісовий інженер і що живе у Молдовиці, у Сучавському повіті, не випадково у тих самих околицях, де живе і розгортає свою «діяльність» і вищезгаданий Василь Маковей. Звісно і те, що К. Балабашук є і письменником і що, проживаючи

серед гуцулів, у своїх творах пише про них, або дещо зв'язане з ними. Я мав нагоду прочитати тільки одну із його книжок, а саме „Tainele din Smidovatic”, Editura Cibela – Moldovița, 2009. Книжка написана добре, автор талановито розповідає про різні життєві випадки, пригоди, які відбувалися у різних часах у гірських околицях поблизу Молдовиці і Ватра Молдовиці та ще у кількох сусідніх місцевостях, де живуть гуцули. І все ж таки з усіх вміщених оповідань у цій книжці саме про гуцулів згадується найменше, а коли і згадується, то не завжди позитивно.

Касіян Балабашук не перечить думку, що гуцули не українці. А це знову нагадує те, що пише Василь Маковей у вищезгаданій книжечці, але і те, що написано і в статті «Huțulii din România nu sunt ucraïneni», газета „Crai Nou” (Suceava), 8.07.2010 автор Василе Г. Маковей (один і той самий?). Досить сумно і незрозуміло є те, що пан Касіян Балабашук, який має навіть

Гуцулка на коні сфотографована Денисом Оніщуком у першій половині ХХ-го ст

українське прізвище і сам признає, що має предків гуцулів, цурається свого українського походження. Не звісно мені, чи уміє він говорити гуцульською (українською) мовою, чи вміє навіть і читати на цій мові і чи прочитає, те, що тут написано, але я хочу йому нагадати, що офіційно, не тільки на Україні, але і в цілому світі, одностайно признано на підставі історичних фактів, що гуцули всі слов'янського походження, всупереч твердженням різних «знавців», з яких деякі мають неприязне, в деякій мірі навіть шовіністичне, ставлення до всього, що є слов'янське, зокрема те, що українське.

На мою думку, було б бажано, щоб тоді, коли по радіо або телебаченню (не тільки національному, але і обласному), готуються програми і передачі про українців – гуцулів із Румунії, щоб це робилося включно з консультацією наших радників – спеціалістів (наприклад Ярослава Колотило, Юрій Чига та інші), які добре знаються у цих справах. Таким чином, були б виключені різні неточності, помилкові, а то, може, навіть і фальшиві відомості про українців – гуцулів. Це дало б можливість для кращого взаємопізнання і пошани, порозуміння, дружнього співжиття між румунським народом і нашою меншиною. У цій справі головну, важливу роль має провід СУРу, який має можливість тримати зв'язок із вищезгаданими установами румунського радіо і телебачення.

Ярема ОНИЩУК

Картина «Гуцул» із серії «Гуцульські образи», художник Северін Л.Обст (1847-1917)

Михайло МИХАЙЛЮК – вельмиповажний 75-річник

«Тихо розбрелися коні по узліссі,
А земля, а тиша, ніби дивоцвіт.

Коні, сиві коні, від зорі червоні,
Не тривожте спокій, батько спить.»

(Павло Дворський – Батькова криниця)

Одне із мудрих прадавніх вчень говорить, що найкраща зброя проти суперника є саме його зброя, принаймні, початкові шанси однакові.

Михайло Михайлюк – мені не суперник, а навпаки – виїмковий друг, але не можу проминути так, «не кинувши виклик», мимо такої світлої ювілейної дати його життя-буття – перше жовтня – 75-і роковини від дня народження, бо шаную його як людину, по-перше, як письменника, журналіста, редактора, видавця. Тому що таку спробу вважаю «вторгненням» та «боєм» в Михайловім особистому просторі – а це нелегкий «поєдинок» – то вибираю його зброю – літературну творчість.

Писати про Михайла Михайлюка – це нелегке «Інтермеццо», не просто перебігти «Біле, пребіле поле», нібито все ти покмітив і гордо шепчеш собі «Не вір крику нічного птаха», а це означає наблизитись і перейти сміливо і без вагань «Міст без поруччя», відповідно і відповідально сказати «Слово про слово», освіжити духовну жагу водою, де «Криниця під каменем», довідатись про всі «буковинські трафунки», збагнути суть, яку відіграє в житті «Синій смуток фіордів», прогнати правильно явний внесок в розмаї нашої культури занотованих подій в його публіцистиці, вдарити здорово у «Заглухий дзвін», щоб аж «Білик-кіт упав з воріт» і, нарешті, уважно переглянути альманах «Обрії», зібрати плоди, принесені місяцем «Серпень», щоб надіятись, що і далі будуть цвісти «Наші весни», а редактор буде надальше редагувати, упорядковувати і заохочувати смільчаків до пера.

Із цього багатого «арсеналу» найпідходящою шпагою вважаю «Міст без поруччя», бо це частково і монографія рідної землі, і в значній мірі автобіографія, а мова, рясно забарвлена та приправлена буковинськими цвіто-словами та аромато-виразами, просто спонукують до ризику.

Якою дорогою рушив Михайло Михайлюк/Дорунда із стольного міста Серету, кварталу Руснаків (українців), син Ілька-мулера та Ілени-газдині?

Спершу покохав читання і скоро поринув всім духом своїм, всією душею

і всіми силами своїми у світ казок, героїчних подвигів історичних постатей, непоборних кавалерів честі, правди, добра, а потім у мікросвіт «бездонного» людського ества. Скоро запримітив, що «...у казці одна з трьох доріг веде до прекрасної царівни-полонянки чи до поставленої мети, а на двох на сміливця чекають інші випробування.

Вибір залежить від сміливості і цілі». (ст. 203) Але життя підказало, що і царівна-полонянка/Ванда – одне із найкомпліксованих випробувань.

Сміливості мав запаси із отчого дому та від багатьох своїх односельчан, а ціль була твердою і чіткою: вишкочиться і повернеться до своїх, і стане своїм. Але велике місто, з його незліченними світловками, розсіяло оту єдину ціль, створюючи цілий спектр нових, надто вабних цілей. І Михайло Дорунда почав сумніватись щодо цілі, навіть подумав що «Він не мав її, чи вона була надто мінливою – спалахне й погасне, визирне на мить і зникне. Як і іншим разом, сподівався, що найкращий вибір виникне в останній момент від якогось внутрішнього поштовху, наче спрацює механізм уповільненої дії. Тоді, не оглядаючись, піде своєю дорогою, хоч би на початку вірячи в неї» (ст.203).

Подібні сумніви почали йому боліти і стали, з часом, нестерпними внутрішніми голосами, а «Голоси карали, але біль поступово ставав стерпним, навіть солодким, бо він був заслужений, позбавляв Михайла уламків вигаданого скарбу, який полягав у чомусь зовсім іншому – в корінні, що в'язало його з рідною землею, ділами його батьків та предків. Голоси нагадували, що мусить перебороти себе і жити, чесно заплативши за все» (ст.212).

Євсебій ФРАСИНЮК

(Закінчення на 9 стор.)

Михайло МИХАЙЛЮК – вельмиповажний 75-річник

(Продовження з 8 стор.)

І переборював себе Михайло Михайлюк/Дорунда, і жив, і чесно платив за все, бо в отчім домі, від батьків і від газдів рідної землі, навчився захищати і звільняти «приречених коней». (Недостатньо обдумане згуртування власних господарств у колективну/колгоспну форму господарювання призвело до непоправних втрат в традиційному сільському ареалі. Окрім багатьох людей, жертвами стали, по-перше, коні – основна робоча сила господаря-землероба. Знищенням коней – знищилось власне, самостійне господарство.)

Михайло любив коні, і любить їх і досі, деь там в таємних глибинах

його ества вони пасуться, вибрикують, запряжені до фіри чи брички, або напружені в плузі, бо з дитинства відчував, що кінь це символ енергії і сили, вірності і відданості в праці, надійного помічника хліборобів, воїнів, навіть богів.

Українці, мабуть, й інші народи, вважають коня і працюючим, і войовничим, і творчим духом; у своїй працездатності кінь любить бути незалежним, тобто виконувати приємну йому роботу, тому став ознакою чесною і працюючою людини з власним характером. За вірність, працюючість і витривалість кінь нагороджений причетністю до таїн світу!

В народній мудрості вираз «осідлати коня» означає досягти цілі, здобути кращу долю.

Михайло осідлав коня – Пегаса і завоював красуню – Музу, що принесла йому в посаг золоту скриню вищезначених книг. Дорога була йому нелегкою, бо обов'язковим був перехід через високий та вузький «міст без поруччя», по якому тільки отой крилатий кінь несе, та не будь-кого, а тільки смільчаків, борців-кавалерів, упертих захисників

правди, вірних та надійних друзів. І Михайло відповів гідно сподіванням свого супутника!...

Але чи задоволений Михайло Дорунда навіть і таким трофеєм? «Деь у глибині свідомості жевріла думка, що він іще не залишив за собою достатньо добрих слідів – добрих і зримих» (ст. 211).

Творча людина ніколи не задоволена створеним. Шедевр її творчості завжди слідує. Для цього така людина постійно переборює себе, а це Михайлові завжди вдавалося, не гучно і не з причини когось. Він просто мудро «ішов і бачив, що

світ не змінився. Можливо, змінився він, Михайло Дорунда, але світ цього не знав» (ст.213).

Подібно ступає Михайло і сьогодні, і мудро збирає свій табун із 75-и коней, щоб разом з рідними та друзями осідлати їх та завести у святочний буковинський трафунок.

Добрий друже! Бережи, як світло очей, оцей твій часо-табун, збагачуй його хоч до сотки і хорони кожного часо-коня зокрема, бо «мудраки» та «смики» не вимерли, вбивають і сьогодні коней та зухвало приспівують їхню улюблену пісню – «рох- свин»!

Якщо вірити в перевтілення, то я впевнений, що в попередньому житті ти був кентавром, принаймні як звісний Кірон – якого греки вважали мудрим, а боги довіряли йому своїх дітей на добру науку.

В грецькій міфології кентаври символізують боротьбу між добром і злом, між стриманням і надмірністю, між помстою та прощенням, між вірою і зневірою, між божеством і тварюкою.

У будучім перевтіленні я бачу тебе чистокровним представником твоєї (і моєї!) улюбленої істоти, і тому дарую тобі, шановний Михайле, оці зображення оцих божественних сотворінь. Вибирай взірець!...

Вельмишановний ювіляре, якщо приземлитись, то щиро обнімаю і кажу від душі:

*Будь багатий як земля
І здоровий як вода!
Випий чарку аж до дна,*

*Сідай цупко на коня,
Щоб відчутти це життя,
Ще многії і здравії літа!*

Загримів Головосік – тепла прибавить рік

Це свято відоме як Головосіки (Всічення, Усікновення). В церковному календарі воно має назву Усікновення Голови Святого Пророка Предтечі й Хрестителя Господнього Івана – і тримається сталого числа – 11 вересня. За релігійними канонами цей празник не позначений особливою увагою. Літні люди й дотепер намагаються не вживати в цей скоромини, а дехто взагалі не їсть.

Колись це був єдиний день, коли не варили борщ. На Усікновення не вживали овочів, котрі мають круглу або овальну форму, а отже нагадують людську голову, оскільки Іванові відтяли її.

З цього приводу існує безліч легенд. Одна з таких засвідчує: У цей день у давнину було велике свято. Ніхто не повинен був нічого різати ножом на городі. В святій землі – Йорданській, були люди великі грішники, в Бога не вірували й свято не святкували. А був там пророк Іван Хреститель. Вони його не слухали, грішили далі. Був там і цар Ірод, дуже великий грішник, якого Іван Хреститель картав його. А лютий цар повелів скарати його, відсік йому голову. І та Свята голова сказала до людей: «Покайтеся і в цей день не січіть ніякої голови, то й вас не буде боліти ніколи голова».

На Головосіки вранці всім мужчинам, а головно дітям, треба мити голови, й гладенько причесати. День пісний, але одруженим чоловікам та жінкам до обіду взагалі не можна їсти.

За народним віруванням день Головосіки є останньою межею, коли з'являються грози. Якщо хтось почув грім, то це віщувало довгу і теплу осінь. Звідси й приповідка: «Загримів Головосік – тепла прибавить рік».

Рожденство Святого Івана

Коли сповнився обіцяний час, народився Єлисаветі і Захарії син. Коли це вчули сусіди і їх свояки, радувалися з ними і хотіли його назвати іменем батька – Захарієм. Єлисавета сказала: «Не так, але най називається Іван. В цілім роді твоїм нема нікого, щоб називався Іван. Бо у євреїв був звичай давати дітям ім'я, які находилися в родині. Тоді питали батька, як би він хотів його назвати. А він зажадав таблички, тому що був ще німий, і написав: «Іван буде ему ім'я». В тій хвилині отворилися його уста, розв'язався його язик і він промовив.

Малий Іван рік і кріпився духом. Будучи ще хлопчиком, пішов у пустелю, там проживав в пості і молитві і приготувався так на прихід Ісуса.

Микола КОРНИЦАН

Прийшов Спас – пішло літо від нас

До найбільших серед двадцяти річних празників християнського календарного циклу належить і Преображення Господнє, або, як у народі називають, – Спас, Великий Спас, що припадає на 19 серпня. Він вважається третім опісля Різдва та Великодня святом. За церковним календарем є три Спаса.

За біблійною легендою у цей день Ісус Христос зі своїми учнями піднявся на маківку гори. Посеред ночі довкола осягнуло дивовижне видовище й їхній учитель у блаженному освітленні здіймався на небеса. Присутнім начебто почувся всевишній голос, що Ісус є намісником Бога на землі.

Проте в народі празник Спаса мав і світське значення. Його пов'язували зі святом урожаю. Майже в усіх давніх народів існували урочисті свята врожаю. Красномовним свідченням того, що Спас символізував свято врожаю, підтверджує і звичай освячувати в церкві дари природи: яблука, сливи, груші, мак, моркву, цибулю.

Зі Спасом, котрий символізує завершення основних хліборобських робіт, співпадає й початок храмових празників, які визначались освятою церкви.

Спас вважається своєрідним завершенням літа. Про це мовлять і приказки:

* *Прийшов Спас – бери рукавиці про запас.*

* *Спас – усьому час.*

* *Як прийде Спас, то комарям урветься бас, і як прийде Пречиста (28 серпня) – забере їх нечиста.*

* *Святий Спас приготував усього про запас: і дощ, і вітер, і холод, і тепло.*

Не всюди це свято називається Спас.

Одними місцевостями його називають Преображення. На Мараморочині в селі Кричунові на Преображення сходяться сини і дочки до своїх родичів. На цей храм сходяться родичі, знайомі й навіть чужі люди з сусідніх сіл. Приходять на відправу більше ніж 15 священиків, які вийшли з села Кричунова і працюють марамороськими селами та Банатами. На це свято проводять обряд «мирування». Священик у церкві мирує своїх прихожан – робить на лобі водяні хрестики.

У природі на цей час відчутно спостерігається подих осені. Тому й мовиться: «Прийшов Спас – пішло літо від нас».

Микола КОРНИЦАН

ДНІ МІСТА СЕРЕТУ

Які щороку, міська мерія і культурний центр «Мігай Теліман», організували 17-19 липня події, присвячені «Дням міста Серету» – VIII-ий випуск.

Відкриття культурних дійсть відбулося в п'ятницю 17 липня на сцені, зведеної біля будинку культури. На відкритті був серетський мер Адріян Попою з своїми радниками.

Програма культурних заходів почалася музикою і розвагами. Атмосфера була підтримана фанфарою «Трандафірул» і фанфарою «Традиціонал» з Калафиндешт, дитячим клубом і серетськими учнями (група «Селект») і гуртом музикантів з Чернівців. Другий день був присвячений подіям мультикультуралізму, де представники серетської мерії на чолі з мером Адріаном Попою офіційно вітали делегації міст партнерів – Глибокої, Кам'янця Подольського з України і з Польщі. Це була нагода для зміцнення відносин співпраці та ініціювання нових проектів партнерства. Після цього моменту програма продовжувалася спектаклем, на якому виступила «Коломийка» з Серету. По обіді почався фестиваль

«Сіретул» з фанфарою «Волока» з Чернівецької області, хором пожежної бригади з Радівців, «Ценцироул» з Ясловець, «Стежарул» з Кажвани, з солісткою Сільвією Семенюк і ансамблем «Рабсодія Буковіней». Дні міста Серету продовжувалися і в неділю з «Маріусом Леонте Груп», співали солістки Валентина Черновська і Теодора Букулей.

Дальше в програмі слідували ансамблі «Флорі вівовене» з Вікова, «Трандафірул» з Калафиндешт, «Козачок» з Балківців і ансамбль «Червона калина» з Негостини, який виступив перед глядачами з українськими танцями і двома українськими народними піснями – «Не пий, коню, воду» і «Дунаю, Дунаю», які дуже сподобалися присутнім глядачам. Друга пісня звучить так:

*I. Ой, послала мене мати
До Дунаю хусти прати / двічі*

*Приспів
Дунаю, Дунаю,
Дунаєчку, Дунаю. / двічі*

*Яка в тобі земна вода,
На краю, на краю.
II. Ой, чи прала, чи не прала,
З парубками простояла. / двічі*

*Приспів
III. За те мене мати била,
Щоб я хлопців не любила / двічі*

*Приспів
IV. Я ж нікого не любила,
Тільки Гриця та Данила.
Тільки Петра та Степана,
Кучерявого Івана.*

*Приспів
V. Сватай, сватай мене Грицю,
Казав батько – дам телицю,
Казав батько дам вола,
Щоби дома не була.
Приспів*

Слід сказати, що керує цим ансамблем Юліан Кідеша, танці підготовляє Валентин Вледжа, а вокальним гуртком Микола Майданюк. Хочу ще підкреслити, що ансамбль «Червона калина» брав участь 18 липня і на фінальному конкурсі «Румунські душевні скарби», де завоював II-ге місце і був нагороджений дипломом та грошовою премією. Цей фінальний конкурс відбувся в Кимпулунзі під час Міжнародного фольклорного фестивалю «Буковинські зустрічі».

Були організовані і спортивні змагання з шахів, настільного тенісу і змагання велосепедистів.

Серетські міські дні закінчилися в неділю феєрверком.

На закінчення, хочу підкреслити, що серетська мерія не витратила з свого бюджету ані одного лея, бо всі події були фінансовані спонсорами.

Микола МАЙДАНЮК

Фото автора

КУЛЬТУРНИЙ «ДЕТЕКТИВ»

Відзначення Дня Державного Прапора України

В п'ятницю, 21 серпня, у Посольстві України в Румунії було проведено урочисту церемонію підняття Державного Прапора з нагоди Дня Державного Прапора України (який Україна святкує 23 серпня).

У заході взяли участь співробітники Посольства, члени Союзу українців Румунії та представники української громади Бухареста.

Перед присутніми виступив радник-посланник Посольства Теофіль Рендюк, який привітав учасників заходу зі святом, розповів про історію виникнення та символіку українського прапора, традиції відзначення як в минулому, так і на сучасному етапі.

До 24-ї річниці Незалежності України

В понеділок 24 серпня в осередку Бухарестської філії СУРу відбулися урочистості з нагоди відзначення 24-ї річниці Незалежності України. В заході взяли участь радник-посланник Посольства України в Румунії Теофіль Рендюк, перший заступник голови СУРу Іван Робчук, голова Українського культурно-християнського товариства ім. Тараса Шевченка Михайло Трайста, голова Бухарестської філії СУРу Ярослава Колотило, журналісти Іка Петрецька-Ковач –

«Вільне слово» та Тереза Шендрю – «Український вісник», члени Союзу українців Румунії та представники української громади Бухареста.

Після вітальних слів до учасників урочистого зібрання звернувся радник-посланник Посольства України в Румунії Теофіль Рендюк, який зазначив, що День Незалежності України є одним з найвизначніших державних свят України, а також коротко представив історію України від Київської Русі до сьогодні.

Зустріч закінчилась артистично-поетичними виступами, присвяченими Дню Незалежності України.

Вечір менестрелів

7 серпня в місті Александрія, повіт Телеорман, в пиварні «La Nae», товариство «Grup Media Singur – Alianța Artelor» організувало музично-поетичний вечір «Seara menestrelilor», на якому виступали: фоль-гурт «Arhaic», кантавторка Ана Марія Думітру та письменник Михайло Гафія Трайста, який прочитав декілька зі своїх поетичних та прозових гумористичних творів.

«Александрія ніколи не була містом з процвітаючою культурою, так що менестрелів і трубадурів публіка міста зустріла з теплом і великим інтересом» – писало в повітовій газеті «Liber în Teleorman».

«І так народилася книга...»

Вийшла друком книжка Миколи Майданюка «Негостинські спогади», редактором якої є Михайло Михайлюк, щирий друг 80-річного автора-дебютанта. Редактор впевнений, що ця книга доповнить «літопис» Негостини – славного українського буковинського села.

«Коли в газетному доробку Миколи Майданюка назбиралось чимало надрукованих текстів, я порадив йому розширити їх тематику іншими спогадами, і так народилася книга...» – пише Михайло Михайлюк у передмові – «Набутки Миколи Майданюка».

Книжка композиційно складається з 22 розділів, і кожен з них висвітлює головні події села Негостини. Ми впевнені в тому, що книжка обрадує

багато-багато читачів, не тільки негостинців й буковинців, а і всіх українців Румунії.

Від скрипки до пера

Ще минулого року Наталка Колотило-Панчик – перша скрипка Бухарестської філармонії «Джордже Енеску», – звернулася до мене, щоб я видав, на її кошти у моєму приватному видавництві «Mantaua lui Gogol» працю на румунській мові «Probleme de interpretare în literatura muzicală pentru vioară solo».

Я порадив українській артистці звернутися до видавничої комісії Союзу українців Румунії. Вона так і зробила, і СУР погодився фінансувати цю надзвичайну для фахівців докторську працю славнозвісної української артистки.

Університетський професор доктор Діну Чокан, який написав передмову до книги, запевняє, що праця стане великою допомогою для музикантів та музикологів Румунії.

Вітаємо нашу артистку з появою книги і бажаємо їй багато успіхів!

Михайло ТРАЙСТА

ПОКРОВА 1/14 ЖОВТНЯ

*Котрі давнім козацьким скарбом будували,
Щоб за їх, встаючи і лягаючи,
Милосердного Бога благали.*

Свято Покрови Пресвятої Богородиці, або, як звичайно кажуть «Покрова», чи «Святої Покрови».

Празник Покрови завжди був і є для нашого народу днем вияву любові і вдячності до Пресвятої Богородиці та днем радісної слави і звеличення Її покрови й заступництва. Воно відзначається нашою церквою 1/14 жовтня щорічно.

Головний мотив, який спричинився для встановлення цього празника, це видіння св. Андрія. Царгород (Константинополь), столицю Візантії, облягли араби. Місто й народ були у великій тривозі.

За християнськими переказами, 1/14 жовтня 910 року у Влахернському храмі, що носить ім'я Богородиці (західне передмістя Константинополя), під час всенощної, о четвертій годині ранку, св. Андрій і його учень Єпіфаній побачили «чудо» – «Царицю Небесну». Царицю всього світу, покровительку – Пресвяту Діву Марію-Богородицю, що стояла в повітрі і покривала людей сонячним світлом, яке проливалось з її омофора – широкої стрічки на плечах. У християнстві – омофор, або покрова, – символізує високу архієрейську відзнаку. Серед тих, хто оточував Богоматір, св. Андрій побачив св. Івана Хрестителя і св. Івана Богослова. Св. Андрій і Єпіфан, які бачили це видіння, зрозуміли, що Пресвята Богоматір прийшла, щоб врятувати місто. Наступного дня про це диво розповідали у всіх церквах Константинополя.

Історики припускають, що св. Андрій Юродивий своїм походженням був скитом-слов'янином з південних земель Руси-України. Він з іншими невільникми опинився в Цариграді в одного багатого пана. Тут він пізнав і полюбив християнську віру. Діставши від пана свободу, він багато часу проводив у молитві й читанні св. Книг.

В Україні владичиця наша Богородиця та Приснодіва Марія була Покровою славних перемог Запорізької Січі над ворогами. Наші славні запорожці мали на Січі церкву в честь Покрови Пресвятої Богородиці з іконою. Її Покрова і запорізькі козаки вважали святу Покрову своєю покровителькою.

З цим святом пов'язано чимало загадок і повір'їв. Покрову в народі вважають початком зими, вона снігом землю покриває: «На Покрову – до обіду осінь, а після обіду – зима».

За давнім звичаєм, у цей день розпочинали на зиму топити піч: «Батечку, покров, – натопи хату без дров».

В козацькій думі про Самійла Кішку мовиться:

*А срібло-золото на три часті паювали:
Первою часть брали, на церкві накладали,
На святого Межигорського Спаса,
На Терехтемировський монастир,
На святу Сігову Покрову давали-*

Існує переказ, що після зруйнування Запорізької Січі москалями в 1775 році козаки, що пішли за Дунай під ласку турецького султана, взяли з собою і образ Пресвятої Покрови.

За Дунаєм на Покрову, в день покровного свята в Січовій церкві відбувалась божа служба. В цей святковий день щороку в Січі скликали військову раду, де вибирали військову старшину. У раді брали участь з однаковими правами всі козаки.

Після Божої служби в церкві на Січовий майдан виносили стіл і накривали його килимами. Тоді військова старшина складала свої клейноди. Після цього козаки обирали нову старшину вільним голосуванням. Кожен курень обирав собі на цілий рік курінного отамана й кухаря, а після того разом голосували за кошового отамана, військового суддю, писаря й осавула та ще підстарших: скарбника, пушкаря, довбуша, хоружного, бунчужного й інших урядових осіб. Усі вони склали січову старшину й керували кожен своїми справами.

Свято вказує і те, що Божа Матір була об'явлена покровителькою землеробства. Свято Покрови широко відмічається в християнському побуті. Зібрало в собі численні признаки про закінчення польових робіт.

На Покрову закармливали скотину останнім снопом і з цього дня її держали дома.

З цього дня починали весілля, а Покрова вважається покровителькою весіль і подружжя. Дівчата вірили, що Покрова сприяє шлюбу. Зранку бігли до церкви і ставили свічки (празничні свічки). Існувало повір'я, хто раніше поставить свічку, та і раніше заміж вийде. Тому дівчата мовили: «Покрово, покрій землю сніжком, а мене срібним шлюбним вінком». Служба Божа в цей день – велична молитва вдячності Покрові за її заступництво, бо в кожному із таких свят є могутня віра, вічна надія, щира любов. Покрова дає віруючим полегшення, надію на краще, бо кожна молитва до Богородиці є символом віри і любові християнської до Бога.

Покрову вважали початком зимового періоду.

• Покрова накриє траву листям, землю – снігом, воду – льодом, а дівчат – шлюбним вінцем.

• Коли на Покрову вітер, то й весна буде вітряна.

• Як на Покрову з півдня вітер, буде тепла зима.

• Якщо до Покрови журавлі не відлетять, зима наставатиме поволі.

• Прийшла Покрова – всохла діброва.

• Хто сіє по Покрові, не має що дати корові.

• Минула Покрова – з'їла полудень корова.

• По Покрові – по теплові.

Віргілій РІЦЬКО

СМАЧНОГО ВАМ!

Наша активна кореспондентка з Негостини, Феліція Григораш, пропонує заснувати в «Українському віснику» рубрику «Українська кухня» «А ми, господині-українки, будемо старатися посилати до цієї рубрики різні українські рецепти» – пише вона, надіславши водночас фотографії з різними стравами, які приготували членкині Сучавської філії СУРу і виставили на події, організованій на факультеті «харчової інженерії» Сучавського університету.

На цю подію були запрошені вокальна група «Негостинські голоси», гурток «Надія» з Калинешт та «Козачок» з Балківців. А за день перед тим до Сучави поїхали три негостинки – Лівія Фл. Григораш, Лівія Білецька і Феліція Григораш, які приготували: голубці з гречкою, вареники з картоплею, деруни, гречку з городиною, млинці з маком, пампушки з повидлом і яблучно-морквяний пиріг. А вуйко Костан з Чумирни прислав збанок гуслінки. Ще була виставка писанок Олени Торак з Бродини та вишивок Віоріки Шойман з Балківців.

Подія мала великий успіх.

М. М.

Фото Феліції Григораш

Діти – надія кожної нації, від них залежить майбутнє кожного народу. Адже так повелося в історії людства, що кожен народ від покоління до покоління передає свій суспільний та соціальний досвід, духовне багатство як спадок старшого покоління молодшому. Саме так твориться історія матеріальної і духовної культури нації, народу, формується його самосвідомість. « Ти мій рід, ти, дитино моя / Ти вся честь моя й слава, / В тобі дух мій, майбутнє моє, / І краса, і держава...» (І. Франко). Для кожної меншини головне дотримуватися власної ідентичності, а це доказується ставленням до рідної мови, традицій та звичаїв ...

Українці в Румунії є двомовними, а рідна мова, яка викладається молодим поколінням, сприймається не тільки як предмет навчання, це ключ до відродження української ідентичності, спосіб виявлення національної культурної ідентичності. Молодим поколінням необхідно прищепити гідність, повагу і щирість. Усвідомити учнів, що

етнічна ідентичність – це природжений дар, вона тобі надається на все життя, і залежить від свідомості кожної людини як використовує такий цінний дар і як ставиться до нього.

Маленька українка із села Калинешти-Купаренко (повіт Сучава), нині учениця 5-го класу восьмирічної школи рідного села, виражає свою любов до рідної української мови чудовим виконанням української пісні. Господь Бог обдарував Меделіну чарівним голосом, з її вуст зворушливо лунають українські пісні, відомі у всьому світу своєю красою та силою, в яких відзеркалюється душа народу.

Я запримітила талановиту співачку на III-ому випуску міжповітового конкурсу «День рідної мови» на сцені будинку культури села Молдова-Сулиця. Вона чарувала присутніх своїм голосом.

Я радію, коли зустрічаю дітей, які гарно ставляться до свого рідного та роблять зусилля для забезпечення невмирущості рідної мови, а також рідного роду.

Німецький мовознавець Йоганес Лео Вайбергер стверджував, що мова – одна із найголовніших природних властивостей громади, без якої втрачається ідентичність і, в кінці-кінців, зникає громада. Мова зникає не тому, що її не вивчають інші, а тому, що нею не говорять ті, хто її знає...

Про себе Меделіна каже, що дізналася про красу української пісні, коли мала 8 років і стала членом шкільного гуртка «Надія» під керівництвом викладачки Лоредани Миндріштяну. Із другого класу почала вивчати, як предмет, українську мову у школі. Поступово гурток виступав на різних заходах організованих Суром (День рідної мови, Святування 200 років від народження Тараса Шевченка), на яких отримали нагороди. Меделіна признає, що основна роль у її музикальному розвитку належить пані викладачці, яку любить, поважає та вважає зразком.

Улюблені заняття, окрім музики, рисування. Вільний час проводить із сім'єю та друзями.

Хоча музика має особливу роль в її житті, вона бажає стати лікаркою, щоб врятувати життя людей. Її мотто: це « Музика – духовна пожива для душі.»

Анка МАЙДАНЮК
ШТЮБІАНУ

Гуцули та «Останній москаль»

«Від чорта відхрестишся, а від москаля не відмолишся.»

Українське прислів'я

У своїй статті «Гетерообраз москаля та автообраз українця в українських анекдотах про москалів», дослідниця Марійка Биба пише, що в українців жарти про москалів вже є класикою, і починає свою дослідницьку статтю таким анекдотом:

«Депутат просить слова. Спікер відмовляється надати йому право виступу:

– Пане депутате! Ви ж знову будете говорити образливі речі щодо росіян.

– Їй Богу, хочу виступити з приводу екології.

– Добре, виступайте...

– Шановні депутати! Погляньте, що робиться. Ліси повирубали, річки попересихали.Немає де москалів ні вішати, ні топити».

В анекдотах про москалів українець постає запеклим патріотом, великим вуйком у вишиваній сорочці, поряд якого москаль відразу стає чимось маленьким та миршавим. Українець, – господар, ґазда, який захищає свою хату, свій рідний край, від «всякої нехарі». Нищити клятих москалів – це його життєве кредо, сенс його життя (якщо золота рибка виконає бажання москаля знищити євреїв, і бажання євреїв знищити москалів, українець для повного щастя попросить лише чарочку горілки).

Нещодавно я бачив український

КОЛИ БРАТСЬКА КРОВ ПЕРЕТВОРЮЄТЬСЯ НА ВОДИЦЮ

комедійний телесеріал «Останній москаль», створений Миколою Куциком та Оленою Васильєвою, прем'єра якого відбулась по телеканалу «1+1» 14 квітня 2015 року (головні ролі в телесеріалі, режисером якого виступив Семен Горюх, зіграли Ігор Скрипка, Юрій Горбунов, Володимир Горянський, Назар Задніпровський і Галина Безрук).

В центрі сюжету – типовий представник «золотої молоді» Москви Валера, син банкіра, який потрапляє в глухе й віддалене від цивілізації гуцульське село Великі Вуйки. Через батькові економічні махінації хлопець мусить ховатися від російської мафії далеко й високо в українських Карпатах, у свого дядька Івана Петрука. Однак через давній конфлікт братів, Іван зовсім не радий племін-

нику, та під тиском односельців дозволяє тому залишитися. Але на біду всіх односельчан і дядька Івана, Валера закохується в місцеву дівчину Ксеню. Тепер у нього два виходи: змінитися самому, або змінити гуцулів.

Мені серіал сподобався дуже кумедним контрастом між «москаликом» Валерою та його гуцульським вуйком різьбярем Іваном. Телесеріал приваблює ще з першої серії, коли «москалика» зустрічають у лісі троє місцевих хлопців і переляканий Валера каже їм, що він «заблудився», а місцевий парубійко суворо відповідає: «Ти не заблудився, ти знайшовся!». Майбутній же суперник у боротьбі за прекрасну Ксеню каже: «Не знаю, за що, але дякую тобі, Боже!». І коли, згідно з усіма анекдотами, в наступному кадрі «москаль» мав би висіти на гілляці догори ногами, його зв'язують мотуззям і ведуть на суд до сільського голови, але як можуть гуцули судити сина, батько якого обікрав Москву, та що там Москву... цілу Росію, він же герой! І ось, таким чином Валеру приймають до гуцульської громади, як сина героя!

І так, протягом цілого телесеріалу, гуцули то будуть проганяти «москалика» за накоєні лиха, то жаліти і голубити, бо в гуцула не камінна душа, тож треба віддавати йому повагу за деякі бравади.

Рекомендую всім подивитись цей український комедійний телесеріал, якого можете знайти набравши наступний лінк: <http://uahd.com.ua/index.php/serialy/150-ostannii-moskal-2015-vsi-serii-onlain>

М. ТРАЙСТА

Українська народна казка

ПРО БІДНОГО ПАРУБКА Й ЦАРІВНУ

Біжать та й біжать, прибігли до моря. Сів котик на спину собачці, та й попливли. Довго пливли і таки добилися до берега.

Вийшли на берег, погрілись на сонці, собачка й каже:

– Тепер же ходімо до палацу, та хутесенько, щоб одна нога там, а друга тут. Як добудемо персня, то бігтимемо щосили назад, а то щоб ще й не наздогнали.

– Добре, – каже котик.

От побігли вони удвох. Біжать та й біжать, біжать та й біжать. І не відпочивають та все біжать. Перебігли ліс великий.

Коли бачать – стоїть палац і кругом його мур високий. От собачка й каже котикові:

– Зоставайся ж ти отут під лісом, а я старший, то піду на довідки, чи не знайду якого способу добутись до палацу та викрасти персня.

Зостався той котик. А собачка надбіг до палацу, аж дивиться, – коло брами варта. Чує, – старший каже до вояків:

– Пильнуйте ж мені гаразд, щоб, бува, який ворог не добувся.

– Не турбуйся, – кажуть, – у нас ані птиця не залетить, ані миша не пролізе.

От походив собачка, походив під муром – та з тим і вертає до котика. Прийшов, сів, та й журиться.

– Що, – каже, – коли там мур кругом превисоченний, а до брами варту приставлено, та таку, що ані птиця не залетить, ані миша не пролізе.

– Тепер же ти зоставайся, – каже котик, – а я піду до царівни.

Та й побіг. Прибігає до палацу, – стоїть варта під брамою, і мур кругом високий. Він тоді зайшов з другого боку – та на дерево, що коло муру, та й у двір. Прибіг під вікно до царівни та й бігає.

Підійшла та царівна під вікно, дивиться, аж кіт ходить по двору. Вона взяла його й пустила в світлиці. Тиняється той котик по світлицях та все придивляється, де царівна перстень ховає... Як доглядів-

ся, діждався, що всі полягали спати, ухопив перстень та й побіг. Прибігає до моря та поспішається так – скочив собачці на спину, собачка кинувсь у воду, – попливли.

От перепливали вже вони й море, скоро й берег, – собачка й питає котика:

– А що, держиш персня?

Кіт мовчить, бо перстень у нього в роті. А собачка таки не покидає свого:

– Скажи, я тебе питаю, чи держиш персня? А то я тебе в море скину, коли не скажеш.

Мовчить кіт, а собачка так розсердивсь:

– Ну, не кажеш, – оце ж кидаю!

Кіт злякався та:

– Держу-у!

А перстень бульк у море! Мовчить тоді кіт, знову нічого не каже. Перепливли через море, повиходили, – кіт і напав на собачку:

– Такий-сякий! Через тебе я персня впустив! Нащо ти мене допитував? Тепер лїзь у море, шукай персня! Як хочеш, а лїзь!

Полїз собачка, – бродив-бродив, бовтався-бовтався, – нема. Почали вони вельми сваритися з котиком. А далі й кажуть:

– Будемо ходити понад морем та питати, може, хто найдеться такий, що нам його дістане з моря.

От вони погрілись трохи на сонці та й пішли понад морем. Кого зустрінуть, кого побачать, усе розпитують, чи не може він дістати перстень із моря або чи не знає такого, щоб міг дістати; нікого такого не напитають. А кіт і каже:

– Знаєш що? Ходім понад берегом та візьмемось до жаб та до раків.

– Добре, – каже собачка, – ходім!

От і пішли. Найдуть оце жабу й питають:

– А що, винесеш нам із моря перстень? Винось, а то назад у море не пустимо.

Яку піймають, то вона їм каже:

– Я знаю, де ваш перстень. Пустіть мене, то я вам його принесу.

Вони пустять її, то вона собі й попливе, а про перстень і ні гадки. То жаби боялись їх, а то вже й перестали. Котра попадеться, то зараз і каже:

– Принесу перстень.

Вони її й пустять. От ідуть вони ввечері понад морем, аж дивляться скаче жабеня. Вони піймали його та й питають:

– Ти знаєш, де в морі лежить перстень?

– Не знаю... квак, квак!

– Як ти не знаєш, то ми тебе назад до матері не пустимо. Стара жаба побачила, вилізла із води, та така здорова, як відро, та й каже:

– Не кривдіть моєї дитини: я вам за це із моря винесу перстень.

– Добре, – кажуть, – ми його будемо держати, аж поки ти нам принесеш; як принесеш, тоді його пустимо.

Пірнула та жаба в море, знайшла перстень, віддала їм. Вони перстень узяли, пустили те жабеня і побігли до стовпа.

Прийшли до свого хазяїна, аж він уже весь хліб поїв; уже два дні й кришка в роті не була, – такий сухий став, як скіпка.

Зараз котик подерсь до віконця, віддав йому той перстень. Він перекинув його з руки на руку, зараз і явились слуги. От він їм:

– Перенесіть цей стовп назад туди, де й був, і щоб був знову з нього палац, а в ньому моя жінка й мати.

Тільки сказав – так усе й зробилося. Жінку ж він прогнав, а сам живе з матір'ю, з котиком та з собачкою.

(Кінець)

КВАДРАТ

По горизонталі і по вертикалі

1. Напиток моряків.

2. Вона не дає меду.

3. Червона квітка у ланах

пшениці.

	1	2	3
1			
2			
3			

3. Мак

Оса

1. Ром

Склав Микола КУРИЛЮК

Дорогі учителі, учні, студенти!

Щиро вітаємо Вас з початком нового навчального року!

Це день, із якого починається дорога в майбутнє для кожного з вас.

Це день, що дає можливість дорослим повернутися у свої золоті роки, а учням і студентам – до своєї другої домівки – у школи та вузів.

Саме це день, коли ми з особливою теплою задуємо своїх вчителів й викладачів, їх неоціненну роботу розуму й серця. Щиро дякуємо вам, дорогі наші вчителі, – ми завжди залишаємося вашими учнями!

Усім, хто в цей День прийде до навчальних закладів здобувати знання, бажаємо досягти своєї мети у житті, знайти взаєморозуміння з викладачами та батьками, зустріти добрих і надійних друзів. А особливо, нашим дорогим першокласникам – ніколи не зупиняйтеся на дорозі знань, вона цікава і по-справжньому нескінченна!

Щастя Вам!

Редакція часопису
«Український вісник»

ДІТЯЧКАМ

Слова Олени ПЧІЛКИ

Музика Юрія ПАРАЩИНЦЯ

Voice *Moderato*

1. Гай-да, діт-ки, у са-док! - Лю-бо там та ми - ло! Скільки всяких
2. Там мете-ли - ки і бджоли, Пташки-щебе - ту - хи, А в трави-ці
там кві-ток Сей рік у - ро - ди - ло! Пов-на ро-жа, мак чу- ба-тий
скрізь навколо Куз-ки-стреко - ту - хи. Сон-це з не-ба сві-тить, грі - є,
Між ку-ща - ми м'я - та, І бар-ві - но - чок хрещатий Стелить-ся до
Ся - є, мов смі-єть - ся, І, як віль-на пташка, мрі-я До не-бес не -
ха - ти. Гай- да, діт-ки, у са - док! -----
сеть - ся.

Гайда, дітки, у садок! Любо там та мило!
Скільки всяких там квіток Сей рік уродило!
Повна рожа, мак чубатий, Між кущами м'ята,
І барвіночок хрещатий Стелиться до хати.
Там метелики і бджоли, Пташки-щебетухи,

А в травиці скрізь навколо Кузки-скрекотухи.
Сонце з неба світить, гріє, Сяє, мов сміється,
І, як вільна пташка, мрія До небес несеться.

Codetta:
Гайда, дітки, у садок!

В естонських оселедчиків гратися хоч і про-
сто, але весело.

Де-небудь на майдані кроків за п'ятнад-
цять одна від одної накресліть дві паралельні
лінії. На одній шикуються «оселедчики». На
другій, обернувшись до них спиною, стоїть
«рибалка». На весь голос рибалка вигукує:
«Раз, два, три! Юшечку вари!» За цей час осе-
ледчики підстрибом, але ні в якому разі не
біжка, мусять якнайближче «підпливти» до
нього. Та тільки-но рибалка озирнеться – всі
тут-таки й замруть. А хто не встиг цього зроби-
ти, вертається на свою лінію. Кому з оселед-
чиків пощастить дістатися до лінії рибалки
першим, той сам стає оселедчиком.

ДЖИГІТИ

Гра маленьких туркменів

Щоб стати добрим вершником, справжнім
джигітом, треба змалечку тренуватися. Ви
скажете: «А коні де?» Коней не треба. Хай
двоє з вас міценько візьмуться за руки, а
третій ззаду перекине через них ногу й
зіпреться вам на плечі. Кілька таких трійок — і
скачіть наввипередки.

Гри

КІТ ОПАНАС

У цю гру скрізь люблять гратися. А надто в
Білорусії.

Проказавши лічилку, когось одного оби-
рають за «кота Опанаса». Котові зав'язують
хустиною очі, стають довкола й приказують:

– Гей ти, коте Опанасе, Не впіймаєш нас ні
разу! Тож лови всіх без упину. Не скидаючи
хустину.

Тоді Опанас із зав'язаними очима намага-
ється спіймати кого-небудь. Хто попався —
сам стає за kota Опанаса.

ОСЕЛЕДЧИКИ

Це естонська народна гра.

Естонці живуть переважно на берегах
Балтійського моря та на численних озерах.
Майже всі вони – зав'язані рибалки. Тим-то й
ігор у них чимало пов'язано з рибальством.

М. Стельмах

Перший дзвоник

Літо стернями пішло,
Входить осінь у село.
Я люблю рум'яну осінь.
Над садами чисту просинь,
Молотарки спів у полі,
Перший дзвоник в нашій школі,
Що нас кличе, мов зоря,
До книжок, до букваря.
Я нарву найкращих квіток, –
Купчаків, жоржин, леліток, –
Принесу з росюю в клас,
Де стрічає вчитель нас.
Я віддам букет барвистий,
Де блищить роса намистом,
А одного купчака
Приладнаю до дзвінка.
Ой дзвіночки срібляні,
Добре вчитися мені.

Микола Сингаївський

Крила та школа

На світанку вулицею міста,
Де шумлять про осінь явори,
З рюкзаками, як парашутисти,
Поспішають діти-школярі.

Наша рідна школа біля гаю
Схожа на літак-аероплан.
Цей літак щоранку вирушає
У далеку подорож до знань.

Опадає з кленів перше листя
На кущі калин і мій рюкзак.
Осінь у червоному намисті
Проводжає літо на літак.

ЗОЛОТІ РУКИ

У буковинському селі Шербівці відбувся проект «Золоті руки» в сільській бібліотеці, де працює пані Грацієла Сандуляк. Шербівці – українське село, розташоване десь на половині повітової дороги Сучава-Серет. Партнери цього проекту були: примарія громади Шербівці, повітова бібліотека, гімназійна школа Шербівців і громадська бібліотека цього села. З Сучави були присутні директор Габрієл Карабуш, бібліотекар-

перед Пам'ятником Героїв, котрий поставлений між школою і культурним домом. Тут відправилася панахида за шербівських і калинештських героїв. Учні заспівали кілька героїчних пісень і зайшли разом у зал культурного дому. Насамперед відвідали бібліотеку, де був заснований цей проект. Пані Грацієла Сандуляк сказала, що мала підтримку проекту від школи, від повітової бібліотеки і від примарії. Шербівські люди – гарні душевно і багаті серцями. В культурному домі відбулася гарна артистична програма, приготовлена дітьми, учасниками проекту. Вони представили давні українські вечорниці, де співали, танцювали, балакали. Програма була приготовлена проф. Роксаною Драгомір, Сільвією Паулюк, Тетяною Бачу. Проект був задуманий рік тому. Діти приходили до бібліотеки, одні перебирали і читали книжки, а інші залишили інтернет і вишивали українські

народні сорочки та горботки. Дуже гарні моделі знайшли, а переважні краски то синя, як чисте небо, і зелена, як майська трава, і потрошки жовтого біля синього. У цій роботі допомагали учням і народні майстрині, Сільвія Мачук та Олена Юрчук. Вишили 10 костюмів, убрали 10 ляльок і зробили дуже гарну виставку.

методист Мірела Олена Ліка та Лекраміоара Кокуз. Шербівська школа була представлена директоркою Сільвією Бойчук, був присутній отець Каталін Максим та примар Каталін Сандуляк.

Зранку люди одягнулися в народний стрій і пішли до церкви на службу богу. Потім десь коло 11 години всі зібралися

Всі, хто працював над цим проектом, були обдаровані грамотами і книгами. На закінчення програми вийшла на сцену і виступила вокальна група «Надія» з Калинешт під керівництвом пані проф. Лоредани Мендріштяну.

Вони заспівали букет українських пісень, а «черешенькою на торті» була учениця Меделіна Йонащук з піснею: «Я україночка». В Шербівцях відродилася бібліотека, відколи нею займається паня Грацієла Сандуляк.

Феліція ГРИГОРАШ

Фото авторки

Подаємо нову адресу по інтернету нашої редакції:
E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – Тереза ШЕНДРОЮ

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОЮ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România